

СТ А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Надя Георгиева Бояджиева, доктор на юридическите науки в област на висше образование 3.6. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6.Право, докторска програма „Международно право и международни отношения“

член на научно жури в процедура за защита на дисертационен труд на тема:

„ПРОРОГАЦИЯ НА МЕЖДУНАРОДНА КОМПЕТЕНТНОСТ“

за придобиване на образователна и научна степен „доктор” в

Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление: 3.6 Право

Докторска програма: „Международно частно право“

Автор: Кристиан Пламенов Райчев

Научен ръководител: доц. д-р Димитър Деков

1.Представяне на процедурата и на докторанта.

Назначена съм за член на научно жури със Заповед № 21-982/12.05.2023 г. на Ректора на ПУ „Паисий Хилендарски“ във връзка с процедура за защита на дисертационния труд на редовен докторант в Катедра „Гражданскоправни науки“ при Юридическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“ Кристиан Пламенов Райчев. Докторант Райчев е зачислен като редовен докторант след успешно издържан изпит, считано от 01.03.2019 г. и е отчислен с право на защита, считано от 01.03.2022 г. Представил е на своя научен ръководител завършен дисертационен труд на 20.02.2023 г. и преминава успешно вътрешно обсъждане в Заседание на Катедрения съвет на Катедра „Гражданскоправни науки“, проведено на 03.04.2023 г. В рамките на законовия срок са представени изискуемите документи, дисертационният труд и авторефератът. По време на обучението докторант Райчев е изпълнил успешно всички дейности в съответствие с

индивидуалния учебен план, както и минималните национални изисквания по чл.2б от ЗРАСРБ за научна област 3.Стопански, социални и правни науки, Професионално направление 3.6. Право.

2. Представяне на дисертационния труд.

Още в началото трябва да посоча, че актуалността на избраната тема е безспорна. Аргументите за това твърдение могат да се потърсят в няколко посоки. На първо място, представеният за оценка дисертационен труд на Кристиан Райчев е актуален, защото представлява задълбочено научно изследване на важните проблеми на избора на международно компетентен съд и конкретно на различните способи, с които разполагат физическите и юридическите лица за отнасяне решаването на техния спор от юрисдикцията на конкретна държава. На второ място, анализът е осъществен на база относимата правна уредба, включваща международноправни източници, източници от правото на Европейския съюз и българския Кодекс на международното частно право, както и свързаната с нея съдебна практика. На трето място, за актуалността на труда допринася и все по-честото използване в международния граждански и търговски обмен на пророгационни споразумения, целящи постигането на предвидимост и сигурност в частните отношения с международен елемент.

Структурата на представения дисертационен труд (в общ обем от 219 стандартни машинописни страници) включва: съдържание, въведение, четири глави, заключение (в обем от 200 страници), библиография с използвана литература и източници и изискуема декларация. Поради ограниченията за обема на становището, ще направя кратка характеристика на труда и на достойнствата и приносите на дисертацията.

Във въведението авторът посочва актуалността на разработвания в дисертационния труд проблем, степента на научната му разработка, дефинира целта и задачите на изследването. Проблемите на пророгацията на международна компетентност са сред основните приоритети в ЕС и имат важна роля за развитието на международните отношения като цяло. Динамиката в европейската правна уредба е причина за все по-засилващите се процеси на интеграция между

държавите членки на ЕС в областта на международния граждански процес и по-конкретно на възможностите за избор на компетентен съд в държава членка.

В дисертацията г-н Райчев е показал задълбочено познаване на обсъжданите проблеми. Съвременните достижения в науката в областта на пророгацията на международна компетентност са изследвани обстойно. Анализът е съпроводен с верни самостоятелни изводи на автора. За общото положително впечатление от труда допринася и избраната структура, в която отделните глави са взаимно свързани и подчинени на основната цел на дисертационния труд и на поставените в него за разрешаване основни задачи, а изводите и заключенията на автора са изведени ясно по обсъжданите в съответната глава научни проблеми. Дисертантът се е позовал на общо 85 източници: български и чуждестранни монографии, учебници и статии, публикации на Европейския съюз, практика на СЕС и Върховния съд на САЩ. Работата включва 247 бележки под линия. Разнообразните източници и литература, използвани от г-н Райчев, свидетелстват за богата теоретична и практическа научна основа на дисертацията.

Посоченото ми дава основание да приема, че авторът има необходимите знания в изследваната проблематика и демонстрира умения да интерпретира творчески научните достижения в областта.

3. Оценка на приносите на дисертационния труд.

Решаването на поставените задачи в дисертационния труд изискват задълбочени познания в областта както на международното частно право и конкретно в областта на международния граждански процес, които г-н Райчев несъмнено притежава.

Избраната тема е дисертабилна, тя е интересна и актуална. В дисертационния труд се съдържат научно-приложни приноси, които спомагат за по-широкото доктринално разработване на института на пророгацията на международна компетентност. Същевременно те представляват отправна точка за практикуващите юристи при преценка на валидността на сключеното споразумение за избор на компетентен съд. Приносите съдържат съответните елементи на новост и имат значимост за развитието на науката. Посочените достойнства и приноси са заслуга на автора. Този извод са базира и на

представените публикации /4 бр./ по темата на дисертационния труд, които свидетелстват за трайния интерес на г-н Райчев към избраната тема. Авторефератът (в обем 30 страници) отговаря на изискванията и дава вярна представа за дисертационния труд.

Критичните ми бележки са свързани със забелязаното неравновесие в обема на отделните глави. Това може би се дължи на избора от докторанта подход да организира труда на база правната сфера, от която произлиза коментирания нормативен източник, а не на база единно понятие за пророгация на международна компетентност. В труда е направен опит за изясняване на възприетия подход, но смятам, че при бъдещо публикуване на труда, което пожелавам, този проблем трябва да бъде отстранен. Препоръчвам на автора да продължи своите научни изследвания в тази област.

4. Заключение

Гореизложеното ми дава основание убедено да дам своята положителна оценка за проведеното изследване и да предложа на уважаемите членове на научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на Кристиан Пламенов Райчев в област на висше образование 3.Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6.Право, докторска програма „Международно частно право“.

10.06.2023 г.

Изготвил становището:_____

/проф. д.ю.н. Надя Бояджиева/